VF Vammais Foorumi

VAALIKAUDEN TAVOITTEET
12.10.2026

Vammaisten ihmisten oikeudet saatava seuraavaan hallitusohjelmaan

Suomessa on yli kymmenen vuotta sitouduttu YK:n vammaisyleissopimukseen. Seuraavalla hallituskaudella on aika varmistaa, että sopimuksen oikeudet todella näkyvät vammaisten ihmisten arjessa.

Vammaispolitiikka ei ole vain sosiaali- ja terveyspolitiikkaa. Kysymys on ihmisoikeuksista, oikeudesta työhön, koulutukseen, liikkumiseen ja turvallisuuteen sekä mahdollisuudesta osallistua yhteiskuntaan. Vammaiset ihmiset eivät elä käyttääkseen sote-palveluja, vaan käyttävät sote-palveluja voidakseen elää.

1. Sama laki ja samat oikeudet kaikkialla Suomessa postinumerosta riippumatta

Vammaisen ihmisen tarvitsemien palvelujen pitää toteutua yhdenvertaisesti kaikkialla Suomessa. Vammaispalvelulain toimeenpanoa on seurattava valtakunnallisesti ja perusteettomiin alueellisiin eroihin on puututtava.

2. Ei mitään meistä ilman meitä: Vammaiset ihmiset mukaan jo valmisteluun

Päätös voi näyttää paperilla neutraalilta, mutta vaikuttaa kielteisesti vammaisiin ihmisiin, jopa voimakkaammin kuin muihin ihmisiin. Siksi vammaisvaikutukset ja eri päätösten yhteisvaikutukset on aina arvioitava etukäteen.

Seuraavalle hallituskaudelle tarvitaan konkreettinen suunnitelma YK:n vammaisyleissopimuksen toimeenpanoon ja sopimuksen seurantaan.

3. Vammaisuus ei saa olla este työn tekemiselle

Liian moni työkykyinen ja työhön halukas vammainen ihminen jää edelleen työelämän ulkopuolelle. Esteitä syntyy rekrytoinnissa, palveluissa, työympäristössä sekä työn ja sosiaaliturvan yhteensovittamisessa.

Tarvitsemme toimia, jotka tekevät työn vastaanottamisesta mahdollista ja työntekijän palkkaamisesta työnantajalle helppoa.

4. Rakennetaan kaikille toimivaa esteetöntä yhteiskuntaa alusta saakka

Koti, työpaikka, koulu, juna, verkkopalvelu tai viranomaisen viesti: yhteiskunnan pitää olla myös vammaisten ihmisten käytettävissä.

Esteettömyys ja saavutettavuus pitää huomioida jo silloin, kun rakennetaan, hankitaan ja suunnitellaan, eikä korjata jälkikäteen. Sama koskee myös yhteiskunnan varautumista ja häiriötilanteita.

5. Turvataan vammaisjärjestöjen pitkäjänteinen ja riittävä rahoitus, ettei vammaisten ihmisten ääni jää kuulematta

Vammaisjärjestöt neuvovat, kokoavat kokemustietoa, seuraavat oikeuksien toteutumista ja tuovat vammaisten ihmisten äänen päätöksentekoon.

YK:n vammaisyleissopimus edellyttää, että vammaiset ihmiset osallistuvat heitä koskevaan päätöksentekoon heitä edustavien järjestöjen kautta. Tämä velvoite ei toteudu ilman toimintakykyisiä vammaisjärjestöjä.

Vammaisten ihmisten oikeuksien pitää toteutua arjessa, ei vain lainsäädännössä

Seuraavan hallituksen on tarkasteltava vammaisten ihmisten asemaa läpi koko yhteiskunnan ja tehtävä ratkaisut yhdessä vammaisten ihmisten ja heitä edustavien järjestöjen kanssa.

